

Aan de gemeenteraad

Datum

13.05.2024

Onderwerp

Jaarplan en Begroting 2026 RNOB

Aantal bijlagen

4

Wat adviseert het college te besluiten?

1. De volgende zienswijze te geven op het jaarplan en begroting 2026 RNOB. Aangezien:

- de noodzaak om in regionale samenwerking de Brede Welvaart te versterken onverminderd groot blijft
- de regionale samenwerking streeft naar een slimme, veerkrachtige regio, waarin ruimte blijft om te pionieren, hard wordt gewerkt en het leven nog steeds goed is
- de opgaven als mobiliteit en bereikbaarheid, verduurzamen van bedrijventerreinen, klimaatadaptatie en transitie landbouw onverminderd voor regionale samenwerking actueel blijven
- het jaarplan en begroting de vijf belangrijkste hoofdopgaven uit de samenwerkingsagenda benoemd

er geen aanleiding is om wijzigingen of aanvullingen in te brengen op het jaarplan en begroting 2026 RNOB.

Wat is de aanleiding voor dit advies?

Samen met tien andere gemeenten en twee waterschappen is onze gemeente partner in de regionale samenwerking RNOB. In 2026 wordt deze regionale samenwerking binnen RNOB voortgezet binnen de dynamische context van verschillende economische en maatschappelijke transities, gemeenteraadsverkiezingen én teruglopende ondersteuning voor gemeenten vanuit het Rijk. De focus van deze samenwerking wordt bepaald in een jaarplan (incl. begroting). Dit

(concept-) jaarplan (incl. begroting) 2026 RNOB is bijgevoegd. Voordat het Algemeen Bestuur van RNOB het jaarplan vaststelt, hebben de convenantpartners de gelegenheid om hierop vóór 4 juli 2024 een zienswijze in te dienen. Dit voorstel gaat hier nader op in.

Welk resultaat willen we bereiken?

Een zienswijze in te dienen op het concept jaarplan en de begroting 2026 van RNOB.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.1 Een aantal opgaven is niet binnen de individuele gemeentegrenzen op te lossen.

Het is steeds vanzelfsprekender om integraal en gebiedsgericht te gaan werken en dat gemeenten en waterschappen elkaar opzoeken om deze opgaven gezamenlijk op te pakken. Ieder vanuit haar eigen verantwoordelijkheid. Dat is ook de enige manier om Noordoost-Brabant toekomstbestendig te maken, vanuit economisch, ecologisch en maatschappelijk oogpunt. Het jaarplan met begroting geeft op hoofdlijnen aan waar in 2026 de focus op ligt en hoe de bijdragen van de samenwerkende overheden worden ingezet.

In het jaarplan zijn de vijf hoofdopgaven uit de samenwerkingsagenda beschreven:

- **vitale leefomgeving**

Klimaatadaptatie, natuur en landschap, energietransitie, transitie landbouw.

Een vitale leefomgeving is de basis voor een krachtige samenleving. Er wordt ingezet op vitale dorpen en sterke steden en dragen bij aan een leefbaar en gewaardeerd platteland waar wonen en agrarisch ondernemen goed samengaan.

- **duurzaam bereikbaar**

Verkeersveiligheid, slimme en schone mobiliteit, robuuste infrastructuur.

Het doel is om Noordoost-Brabant optimaal te verbinden met de omliggende regio's. Binnen de regio te zorgen voor goede verbindingen voor fiets en (H)OV, bereikbaarheid van woningen en voorzieningen en dragen we bij aan het halen van de klimaatdoelen en ruimtelijke opgaven.

- **aantrekkelijk vestigen**

Vestigingslocaties, innovaties en bedrijvigheid, experimenteerruimte.

Economische groei draagt bij aan Brede Welvaart. Als basis voor sterke bedrijvigheid wordt blijvend gewerkt aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat door te zorgen voor voldoende locaties om te vestigen of te groeien, afgestemd op de verschillende soorten bedrijven en sectoren. Bedrijventerreinen worden circulair en klimaatbestendig ingericht. Innovatie krijgt alle ruimte doordat experimenteerruimte wordt geboden voor vernieuwende oplossingen voor regionale vraagstukken. Ook worden initiatieven die start en groei van ondernemingen mogelijk maken ondersteund. Dankzij het sterke netwerk van overheden, ondernemers en kennisinstellingen hebben bedrijven in onze regio snel toegang tot kennis, kapitaal én personeel.

- behoud van talent: *blijfklimaat, wonen*

Er wordt in deze opgave vooral ingezet op jongeren en jonge gezinnen om deze groepen te behouden voor onze regio. Dat geldt ook voor internationale werknemers. Daarmee wordt bijgedragen aan knelpunten op de arbeidsmarkt en borgen we tegelijkertijd de leefbaarheid van de regio op de lange termijn.

- een sterk verhaal

Het streven is om de regio nationaal en internationaal op de kaart te zetten. De deuren staan zichtbaar open voor innovatie en voor nieuwe bedrijven, bewoners en talenten.

1.2 Opgaven uit de Samenwerkingsagenda 'Richting 2030' zijn leidend.

Het jaarplan en de begroting voor 2026 zijn gebaseerd op de prioriteiten van de samenwerkingsagenda, zoals vastgesteld door alle afzonderlijke gemeenteraden en AB-waterschappen in 2023. Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 zal worden gestart met het opstellen van een nieuwe strategische samenwerkingsagenda zoals bepaald in het nieuwe convenant RNOB.

1.3 Gebiedsgerichte en integrale samenwerking is noodzakelijk voor het uitwerken van urgente regionaal overstijgende ruimtelijke opgaven.

Veel gebiedsgerichte Rijksprocessen, die in 2022 zijn gestart en ook in 2026 en verder vragen om een vervolg bij gemeenten en waterschappen. Voorbeelden zijn Novex Stedelijk Brabant, Brabants Programma Landelijk Gebied (inclusief Novex De Peel) en Klimaat en Energie. Voor de uitvoering van deze plannen is het noodzakelijk dat gemeenten, waterschappen, RNOB, provincie en Rijk samen optrekken. Dit vraagt om een goede onderlinge afstemming van processen op verschillende niveaus. RNOB heeft hierbij een verbindende rol tussen Rijk en provincie enerzijds en gemeenten en waterschappen anderzijds.

2.1 Het Algemeen Bestuur RNOB informeren wij over uw besluit.

Hiervoor is een concept opgesteld. Deze is bijgevoegd (bijlage 3).

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

1.1 Wijziging van de rol van RNOB heeft invloed op de benodigde capaciteit en middelen.

In 2025 is de professionaliseringsslag ingezet met onder andere een nieuw convenant voor de samenwerking. Dit convenant vormt een goede basis. In 2025 wordt verder gebouwd aan een slagvaardigere organisatie die als verbindende schakel in de regio flexibel en effectief kan opereren. De structuur van dit jaarplan is gebaseerd op de situatie tijdens het opstellen hiervan (het besluit over de uitvoering van de samenwerking (organisatieregeling) wordt in 2025 genomen).

1.2 Jaarrekening 2024 RNOB volgt op een later moment.

De jaarrekening 2024 wordt overeenkomstig het bestuursconvenant op een later moment (medio zomer) aan u aangeboden.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Als uitgangspunt bij het opstellen van dit voorstel is aangenomen dat de gemeenteraad, conform het samenwerkingsconvenant, heeft ingestemd met het beschikbaar stellen van het benodigde budget voor 2026. In het nieuwe samenwerkingsconvenant RNOB wordt uitgegaan van de jaarlijkse bijdrage inclusief indexering. Het RNOB heeft, met het "ravijnjaar" in het vooruitzicht, het verzoek van de gemeenten aan de gemeenschappelijke regelingen om de bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 overgenomen. Dit is afwijkend ten opzichte van de opgenomen indexering in het onlangs vastgestelde convenant, die per 1-1-2025 is ingegaan. Het effect van deze maatregel is financieel expliciet gemaakt in de begroting 2026 RNOB. Er wordt daarmee uitgegaan van de bijdrage van 2025 zonder een indexering toe te passen. In 2025 was de bijdrage aan de regionale samenwerking RNOB € 3 per inwoner (€ 1,56 voor RNOB, € 1,44 voor Agrifood Capital).

De bijdrage voor de arbeidsmarktsamenwerking NOB Werkt maakt geen onderdeel meer uit van het convenant RNOB. De gemeentelijke (meerjaren)begroting voorziet in de gevraagde bijdrage.

b. Communicatie

De zienswijze van uw raad zal aan het dagelijks bestuur RNOB kenbaar gemaakt worden.

c. Uitvoering

- Met het oog op de vaststelling door het dagelijks bestuur van RNOB op 4 juli 2024, is verzocht een eventuele zienswijze daarvoor toe te sturen.
- Het concept jaarplan en de begroting 2025 zijn op hoofdlijnen. De verdieping hiervan volgt in de tweede helft van dit jaar, met aparte werkplannen voor de programma's. Deze werkplannen worden in de verschillende portefeuillehouder overleggen vastgesteld. Daarna worden ze ter informatie aan de gemeenteraden en waterschapsbesturen voorgelegd.

d. Overlegd met

In voorbereiding van het concept jaarplan en begroting zijn de portefeuillehouders via het regionale overleg betrokken.

Bijlagen:

1. Aanbiedingsbrief concept 'Jaarplan en begroting 2026 RNOB'
2. Concept 'Jaarplan en begroting 2026 RNOB'
3. Concept zienswijze gemeente Oss
4. Concept raadsbesluit Jaarplan en Begroting 2026 RNOB

Samenvatting

RNOB heeft het concept van het 'Jaarplan en begroting 2026 RNOB' opgesteld. In RNOB wordt gestructureerd en doelgericht gewerkt aan de toekomst van Noordoost-Brabant. Om focus en samenhang in onze samenwerking te waarborgen, zijn vier samenhangende documenten bepalend voor de uitvoering: de samenwerkingsagenda, het jaarplan met begroting (zoals deze nu voorligt), het werkplan en het jaarverslag met jaarrekening.

In de samenwerkingsagenda 2030 staan de belangrijkste doelen, thema's en ambities die we in de regio willen bereiken. In 2025 is de professionaliseringsslag ingezet met onder andere een nieuw convenant voor de samenwerking. Dit convenant vormt een goede basis. Dit jaar bouwen we verder aan een slagvaardigere organisatie die als verbindende schakel in de regio flexibel en effectief kan opereren. De structuur van dit jaarplan is gebaseerd op de situatie tijdens het opstellen hiervan (het besluit over de uitvoering van de samenwerking wordt in 2025 genomen). In dit jaarplan is de samenwerkingsagenda vertaald naar prioriteiten en doelen voor 2026. Het geeft daarmee op hoofdlijnen aan welke thema's en speerpunten in 2026 centraal staan en welke financiële middelen daarvoor nodig zijn. Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 zal worden gestart met het opstellen van een nieuwe samenwerkingsagenda.